

migratio

SCHWEIZER BISCHOFSKONFERENZ
CONFÉRENCE DES ÉVÊQUES SUISSES
CONFERENZA DEI VESCOVI SVIZZERI
CONFERENZA DILS UESTGS SVIZZERS

Dan selilaca i izbjeglica

Riječ švicarskih biskupa

24. rujan 2023

"Slobodni birati – iseliti ili ostati"

Draga braćo i sestre

"Slobodni birati – iseliti ili ostati"

Tema Svjetskog dana selilaca i izbjeglica za 2023. godinu zvuči kao nešto nemoguće. Je li migrant doista slobodan ostati ili iseliti?

Kulturološko ukorjenjenje

Barem u zapadnom kontekstu, koji je obilježen kulturom u kojoj slobodno vrijeme i odmor određuju životni ritam kod većine ljudi, ovaj slogan ostaje razumljiv. Da, sloboda izbora za ostati ili otići, može biti primjenjiva u ovom obliku migracija za vrijeme odmora. No, radi li se ovdje doista o seljenju? Nije li pretjerano ili čak prezrivo tokove ljudi pri odmorima uspoređivati s onim poznatim migrantiskim? Čovjek si na odmoru pruža luksuz kontrolirane promjene koja usput čini dobro, te je pomno planiran s obzirom na cilj i trajanje, suputnike i postaje puta. Svatko zadržava svoj prostor djelovanja kako bi slobodno odlučio otići ili ostati. No, ostaje li se uistinu slobodan ako se preda jednoj kulturnoj modi ili pomno promišljenim prijedlozima agencija koji svoje programe prodaju kako bi vas ponekad odveli na mjesta na koja ne želite ići, ili vas prisiljavaju na povratak, iako biste na tom mjestu na koje ste pobjegli željeli ostati? Kratko rečeno, čak i kada se primijeni na odmor, ovogodišnje geslo upućuje na određeni oblik nemogućnosti.

Duhovno ukorjenjenje

Naša kršćanska vjera svoje korijene ima u povijesti izraelskog naroda. I dan danas svaki se kršćanin može prepoznati u vjeroispovijesti Patrijarha: „Moj je otac bio aramejski lutalac“ (Pnz 26). Abraham, otac svih vjernika, bio je lutalac; on nije imao izbora za otići ili ostati, jer je poziv njemu upućen bio tako uvjerljiv: Idi, ostavi svoju zemlju, svoj zavičaj i dom oca svoga i idi u zemlju koju ću ti pokazati (usp. Post 12). Bira li se onda slobodno želi li se iseliti ili ostati? Nipošto! Jednako malo kao i mnogi drugi ljudi koji su upali u razna osobna, društvena i gospodarska ograničavajuća stanja i time ostali bez izbora. Teška glad za vrijeme patrijarha Jakova prisilila je čitavu njegovu obitelj na bijeg u stranu zemlju egipatsku. Bog se preko Josipa, jednom od njihovih, pobrinuo da ne ostanu gladni. Prisilna migracija zbog manjka životnih namirnica u prošlosti – prisilna migracija zbog ratova, nejednakosti koja više i nepodnošljivih uvjeta života u sadašnjosti. Razlog zbog kojeg se u mnogim američkim zemljama nalaze redovi tipično švicarskih prezimena leži u činjenici da su i naši pređi u bližoj prošlosti bili prisiljeni iseliti. Gospodarska kriza ih je prisilila. U svojoj poruci nas papa Franjo dalje podsjeća: „Bijeg Svete Obitelji u Egipat nije bio rezultat slobodnog izbora, kao što to nisu bile ni mnoga seljenja koja su obilježila povijest Izraela. Migracija bi uvijek trebala biti slobodan izbor ali to, čak niti danas, često nije slučaj. Sukobi, prirodne katastrofe ili jednostavnije rečeno, nemogućnost za dostojanstven i dobrostojeći život u domovini prisiljava milijune ljude na seljenje.“

Plod moralnog ukorjenjenja

Kada siromaštvo, strah i očaj život učine nepodnošljivim, čovjek odlazi drugamo da bi preživio. Mi ovogodišnje geslo dana migranata, koji slobodno odlučuju žele li ostati ili iseliti, možemo zadržati i nadopuniti ga pomoću riječi pape Ivana Pavla II.: „Stvoriti konkretne uvjete za mir znači, gledajući na selioce i izbjeglice, ozbiljno se zauzeti prije svega štititi pravo na neodlazak, to jest na život u miru i dostojanstvu u vlastitoj domovini“.

S naše strane, dano nam je raditi na odstranjenju uzroka prisilnih migracija. U njegovom već uobičajenom načinu govora papa Franjo nam otvara jedan put: neovisno o tome što svi trebamo zasukati rukave, „počinje se time da se upitamo što možemo učiniti ali i što trebamo prestati činiti“. To su dvije natuknice koje i naš sinodalni hod mogu učiniti plodonosnijim. Sinoda će učiniti sve da ljude, koji su morali napustiti svoju domovinu želeći naći utočište u NAŠOJ, ne ostavi stajati na kiši. Oni su nam povjereni.

Sion, u srpnju 2023.

✠ Jean-Marie Lovey
Sionski biskup